

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN — POLONIA

VOL. L, 6

SECTIO C

1995

Instytut Biologii UMCS
Zakład Geobotaniki
Akademia Rolnicza w Lublinie
Instytut Gleboznawstwa i Kształtowania Środowiska Przyrodniczego

Anna ŁUCZYCKA-POPIEL,
Danuta URBAN

**Zbiorowiska roślinne Uroczyska Jezioro koło Dorohuczyna
na Polesiu Lubelskim**

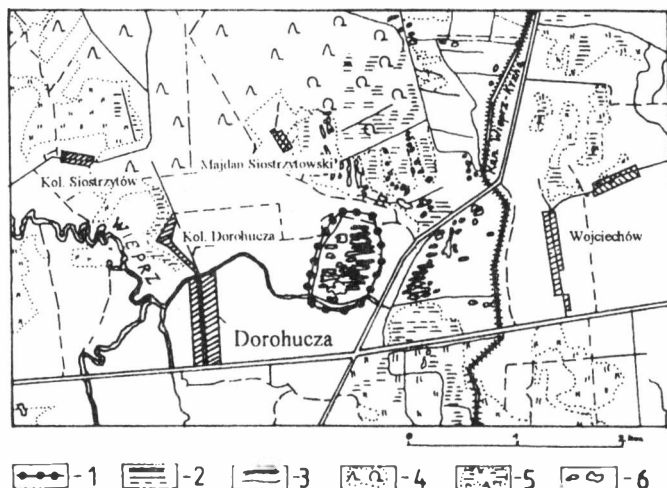
Plant Communities of the Uroczysko Jezioro Reservation near Dorohuczyna
upon the Lublin Polesie (Polesie Lubelskie)

WSTĘP

Badania przeprowadzono w projektowanym rezerwacie Uroczysko Jezioro — jednym z najcenniejszych obiektów wodno-torfowiskowych Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego i jego strefy ochronnej (15). Administracyjnie znajduje się on w pobliżu wschodniej granicy województwa lubelskiego, w gminie Trawniki, w odległości ok. 2 km na NE od wsi Dorohuczyna (ryc. 1). Pod względem fizjograficznym przynależy do Obniżenia Dorohuckiego, będącego jednostką podrzędną Polesia Lubelskiego (3).

Niegdyś był to zbiornik wodny (co sugeruje nazwa Uroczyska), który stopniowo zarastając wypełniał się torfem. Obecnie jest to torfowisko niskie z licznymi wyrobiskami torfu (torfiankami) wypełnionymi wodą, pokryte roślinnością wodną, szuwarową, łąkową i zaroślową.

Duże zróżnicowanie środowiska i mozaika różnych siedlisk powodują, że występuje tu wiele rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz interesujących zbiorowisk roślinnych. Teren ten jest nader godny biocenotycznej ochrony, co sygnalizowano już wcześniej (10).

Ryc. 1. Szkic sytuacyjny projektowanego rezerwatu Uroczysko Jezioro; 1 — granice rezerwatu, 2 — drogi, 3 — rowy, 4 — lasy, 5 — łąki i pastwiska, 6 — doły potorfowe
 Situation sketch of the planned reservation Uroczysko Jezioro; 1 — reservation borders, 2 — roads, 3 — ditches, 4 — forests, 5 — meadows and pastures, 6 — peatbog ditches

METODY BADAŃ

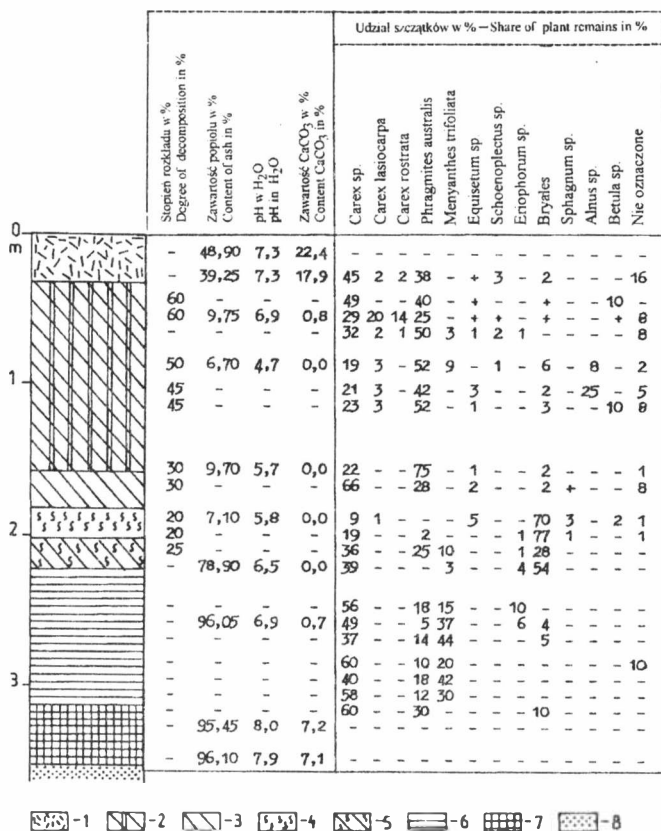
Podstawowe badania geobotaniczne przeprowadzono w latach 1991–1993. Dotyczyły one zbiorowisk roślinnych oraz flory. Badania zespołów przeprowadzono metodą Braun-Blanqueta (2). Stopień pokrycia poszczególnych roślin podano w skali 10-stopniowej. Wykonano 51 zdjęć fitosocjologicznych, które zakwalifikowano do 27 zespołów (tab. 1–3), zgodnie z systemem Matuszkiewicza (12). Poszczególne zbiorowiska opisano pod względem składu florystycznego i powiązania z siedliskiem, uzupełniając badania fitosocjologiczne danymi gleboznawczymi.

Wykonano 1 wiercenie świdrem torfowym do tzw. dna mineralnego oraz 3 odkrywki glebowe. Opisano stratygrafię osadów wypełniających nieckę Uroczyska Jezioro. Podano stopień rozkładu torfu oraz skład botaniczny (zawartość zachowanych szczątków roślinnych) torfu i gytyi według metodyki zawartej w opracowaniu Lubliner-Mianowskiej (8). W próbach torfu i gytyi oznaczono: popielność — metodą prażenia w temp. 600°C, zawartość CaCO_3 — metodą Scheiblera, odczyn pH w H_2O — metodą elektrometryczną. Otrzymane wyniki przedstawiono na ryc. 2 i 3. Istotne uzupełnienie pracy stanowi mapka rozmieszczenia kilku gatunków roślin rzadkich (ryc. 4).

Nazewnictwo roślin naczyniowych podano według wykazu opartego na dziele „Flora Europaea” (7), mszaków — na podstawie opracowania „Wykaz mchów Polski” (13).

TEREN BADAŃ

Projektowany rezerwat zajmuje powierzchnię 37,34 ha. Grunty Uroczyska Jezioro są własnością prywatną okolicznych chłopów, tylko 7,01 ha należy do Państwowego Funduszu Ziemi. W większości są to tzw. nieużytki

Ryc. 2. Profil stratygraficzny Uroczyska Jezioro (I); 1 — mursz, 2 — torf turzycowo-trzcinowy, 3 — torf turzycowy, 4 — torf mszysty, 5 — torf turzycowo-mszysty, 6 — gytia ilasta, 7 — gytia wapienna, 8 — piasek

Stratigraphic profile of Uroczysko Jezioro (I); 1 — muck, 2 — sedge-reed peat, 3 — sedge peat, 4 — moss-grown peat, 5 — sedge-moss-grown peat, 6 — clayey gythia, 7 — calcareous mud, 8 — sand

(wytrobiska torfu, tereny zakrzaczone). Tylko niewielką część zajmują łąki i pastwiska. Należy dodać, że działki należące do poszczególnych właścicieli mają bardzo małą powierzchnię, rzędu kilku dziesiątych lub nawet setnych hektara.

Od zachodu i południa do Uroczyska Jezioro przylegają łąki i pola wsi Dorohuczy (oddzielone rowami melioracyjnymi), od wschodu pasy pól i lasów sosnowych przylegających do szosy włodawskiej, a dalej łąki Kępki po kanał Wieprz-Krzna, od północy zaś — tuż za wąskim pasem pól — zarośla i torfianki Uroczyska Wisielnica. Otoczenie to stanowi doskonałą strefę ochronną dla projektowanego rezerwatu.

Badany teren leży w obrębie obniżenia pierwotnie wypełnionego wodą, a następnie utworami organicznymi z wkładkami mineralnymi. Najniższy punkt znajduje się tu na wysokości 167,5 m n.p.m.

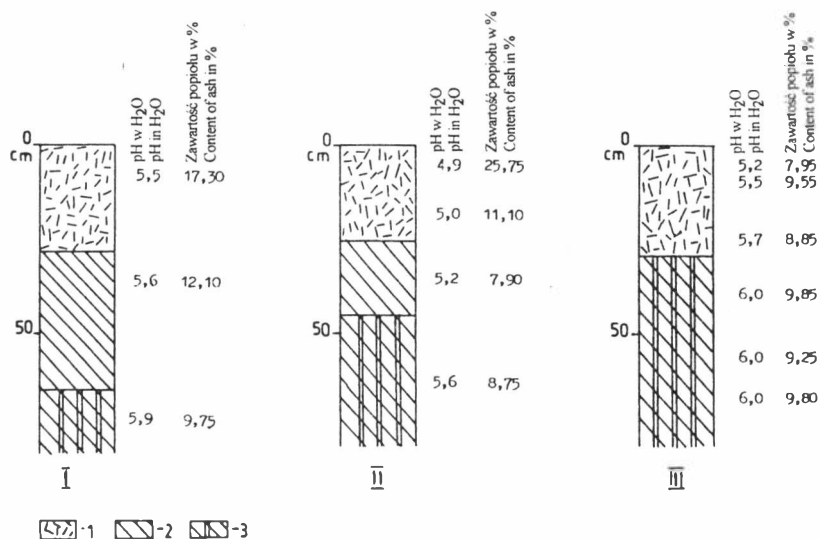
Zdaniem Maruszczyka (11), na terenie maksymalnego zasięgu łądolu środkowopolskiego w Obniżeniu Dorohuckim wytworzyło się rozległe jeziorzysko, w obrębie którego osadziły się mułki i ropy. Według Borowca (1), warstwa torfów dochodzi tu do 2,35 m, a gytii — do 1,3 m. Występowanie gytii również wskazuje na istnienie niegdyś jeziora w tym rejonie.

Na podstawie wykonanego wiercenia (ryc. 2) stwierdzono, że na dnie opisywanego zagłębienia zalegają utwory piaszczyste. Powyżej występuje gytia ilasto-wapienna barwy szarej. Charakteryzuje ją niewielki udział CaCO_3 (7,2%) i duża popielność (95,45%). W spągu domieszkę stanowi piasek. Zachowało się w niej niewiele szczątków roślinnych. Na opisanej wyżej warstwie zalega gytia ilasta barwy szarej, w części górnej — szarobrunatnej, charakteryzująca się dużą popielnością (96,05%) i małym udziałem CaCO_3 (0,7%). Wśród stosunkowo dobrze zachowanych szczątków roślin przeważają korzonki i fragmenty skórki *Menyanthes trifoliata*, *Carex* sp., *Phragmites australis*. Na gytii ilastej nastąpiła akumulacja torfów niskich. W pierwszej fazie był to torf mechowiskowy — najpierw turzycowo-mszysty, a potem mszysty, o stopniu rozkładu ok. 30%, małej popielności (7,10%) i odczynie $\text{pH}=5,8$. Głównym składnikiem tego torfu są szczątki mchów z rzędu *Bryales*, rzadziej z rodzaju *Sphagnum* (1,8–2 m) oraz *Carex* sp. Torf mechowiskowy osiąga tu miąższość 0,6 m.

W następnej fazie tworzył się torf turzycowiskowy — trzcinowo-turzycowy, barwy ciemnobrunatnej. Jego stopień rozkładu waha się w granicach 30–50%, popielność — 6,70–9,70%, $\text{pH}=4,7\text{--}6,9$. Na głębokości 60 cm występuje nieznaczna domieszka CaCO_3 (0,8%). Wśród zachowanych szczątków roślin dominują korzonki *Carex* sp. i *Phragmites australis*. Niewielką domieszkę stanowią mchy z rzędu *Bryales* oraz kora *Alnus glutinosa*, *Betula* sp. i *Salix* sp.

Górne warstwy torfu uległy procesom murszenia. W zależności od ukształtowania terenu i stosunków wodnych poziom murszowy osiąga miąższość od 10 do 30 cm (ryc. 3, profil I, odkrywki 1–3). Charakteryzuje go barwa ciemnobrunatna i struktura kaszkowata. Jego popielność waha się w granicach 39,25–82,05%, a odczyn pH w $\text{H}_2\text{O}=5,2\text{--}7,0$. W niektórych próbach gleby pobranych z głębokości 0–25 cm stwierdzono obecność węglanu wapnia. Niekiedy jego zawartość dochodzi do 22,4% (profil I).

Największą powierzchnię projektowanego rezerwatu zajmują gleby hydrogeniczne — pobagienne i bagienne, znacznie mniejszą (tylko na obrzeżach) — mineralne bielicoziemne (bielice i rdzawe). Gleby pobagienne re-

Ryc. 3. Profile gleb torfowo-murszowych Uroczyska Jezioro; 1 — mursz, 2 — torf turzycowy, 3 — torf turzycowo-trzcinowy
 Profiles of peat-muck soil in Uroczysko Jezioro; 1 — muck, 2 — peat sedge, 3 — sedge-reed peat

prezentowane są przez torfowo-murszowe (odkr. 1–3), a także czarne ziemie właściwe występujące na obrzeżach torfowiska.

Znaczny procent powierzchni Uroczyska Jezioro zajmują gleby bagienne utworzone z torfu torfowisk niskich (wyróbiska torfu).

Wody z terenu projektowanego rezerwatu i południowej części jego otuliny (łąk Kępki) zbiera głęboki rów melioracyjny nazywany „Rowem Mokrym”. Bogactwo zjawisk wodnych wynika z licznych dołów potorfowych i rowów stale lub okresowo wypełnionych wodą. Istniejący system rowów przyspiesza odpływ wód z torfowiska nagromadzonych w okresach wilgotnych, powodując przesuszenie masy organicznej i pogorszenie warunków siedliskowych w cennych przyrodniczo miejscach.

Płytkie wody podziemne występują w utworach plejstocénskich i holoceńskich. Na całym obszarze zwierciadło wody utrzymuje się na wysokości ok. 167 m n.p.m. Nachylone jest w kierunku doliny Wieprza (16), co podkreśla jej silnie drenujący charakter. W utworach holoceńskich zanotowano okresowe wahania położenia zwierciadła wody. Na wiosnę 1993 r. miejscami tworzyła ona rozlewiska bądź występowała tuż pod powierzchnią ziemi, wypełniała wszystkie rowy oraz doły potorfowe. Pod koniec lata nastąpiło obniżenie jej zwierciadła przeciętnie o 1 m; zanikły rozlewiska, a woda utrzymywała się tylko w głębokich torfiankach i rowach.

Ze względu na niewielką powierzchnię projektowany rezerwat zajmuje obszar jednolity pod względem klimatycznym. Według szczegółowego podziału byłego woj. lubelskiego (17), leży on w Lubelsko-Chełmskiej Dziedzinie Klimatycznej. Typ pogody warunkuje napływ mas powietrznych: polarnych morskich (ok. 60%) oraz polarnych kontynentalnych (ok. 30%). Pierwsze przynoszą latem ochłodzenie, zimą zaś ocieplenie, natomiast drugie — zimą spadki temperatury, w lecie natomiast upały. Masy powietrza arktycznego i zwrotnikowego napływają na badany teren sporadycznie i są przeważnie przetransformowane.

Najczęściej wieją tu wiatry ze wschodu i południa. Prędkość ich w okresie wegetacyjnym wynosi 2,5 m/sek., a w ciągu roku 3 m/sek. Średnia roczna temperatura równa jest 7,4°C, a dla okresu wegetacyjnego (IV–IX) — 13,4°C. Najwyższe średnie miesięczne temperatury przypadają na lipiec i wynoszą 18,6–19,2°C, najniższe zaś na luty — od –4 do –3°C.

Bardzo niekorzystną cechą, szczególnie dla okresu wegetacyjnego trwającego 212–216 dni, są wiosenne i letnie przymrozki. Miesiącami bez przymrozków są tylko lipiec i sierpień. Na badanym terenie występuje inwersja temperatury, na skutek której w obniżeniach jest więcej dni z przymrozkami niż na wierzchołkach.

Suma rocznych opadów wynosi ok. 550 mm. Najwyższe sumy opadów notuje się w sezonach letnim (160–200 mm) i zimowym (120–160 mm), w porach przejściowych zaś (jesień i wiosna) opady wynoszą zaledwie 80–120 mm. Pokrywa śnieżna zalega na tym obszarze przeciętnie 70–80 dni.

WYKAZ WYRÓŻNIONYCH ZESPOŁÓW I WARIANTÓW ROŚLINNYCH

W niżej przedstawionym wykazie numeracja zbiorowisk odpowiada zamieszczonej w tab. 1–3 oraz w omówieniu.

1. *Lemno-Spirodeletum polyrrhizae* W. Koch 1954 em. Müll. Görs 1960
 wariant typowy
 wariant z *Lemna trisulca*
2. *Charetum vulgaris* Corillion 1957
3. *Ceratophylletum demersi* Hild. 1956
4. *Hydrocharitetum morsus-ranae* Langendonck 1935
 wariant typowy
 wariant ze *Stratiotes aloides*
5. *Nupharo-Nymphaeetum albae* Tomasz. 1977
6. *Hottonictum palustris* R. Tx. 1937
7. *Scirpetum lacustris* (Allorge 1922) Chouard 1924
8. *Typhetum angustifoliae* (Allorge 1922) Soó 1927
9. *Equisetetum limosi* Steffen 1931

10. *Phragmitetum communis* (Gams 1927) Schmale 1939
11. *Typhetum latifoliae* Soó 1927
12. *Oenantheroripetum* Lohm. 1950
13. *Glycerietum maximae* Hueck 1931
14. *Thelypteridi-Phragmitetum* Kuiper 1957
15. *Cicuto-Caricetum pseudocyper* Boer et Siss. in Boer 1942
16. *Caricetum paniculatae* Wangerin 1916
17. *Caricetum rostratae* Rübel 1912
variant typowy
variant z *Potentilla palustris*
variant z *Menyanthes trifoliata*
18. *Caricetum elatae* Koch 1926
19. *Caricetum appropinquatae* (Koch 1926) Soó 1938
20. *Caricetum gracilis* (Graebn. et Hueck 1931) R. Tx. 1937
21. *Phalaridetum arundinaceae* (Koch 1926 n.n.) Libb. 1931
22. *Scirpetum silvatici* Knapp 1946
23. *Epilobio-Juncetum effusi* Oberd. 1957
24. *Deschampsietum caespitosae* Grynja 1961
25. *Poo-Festucetum rubrae* Fijałkowski 1959
variant z *Briza media*
26. *Carici-Agrostietum caninae* R. Tx. 1937
variant z *Carex panicea*
27. Zbiorowisko z *Calamagrostis canescens*
28. *Salicetum pentandro-cinereae* (Almq. 1929) Pasc. 1961

A. Zbiorowiska wodne z klas *Lemnetea*, *Charetea* i *Potamogetonetea*

1. *Lemno-Spirodeletum polyrrhizae* (tab. 1, zdj. 1-3). Jest to bardzo pospolity na badanym terenie zespół drobnych roślin pływających. Występuje niemal we wszystkich dołach potorfowych i rowach. W wielu płatach ma on budowę dwuwarstwową. Warstwę powierzchniową tworzą *Lemna minor* i *Spirodela polyrrhiza* z niewielką domieszką *Hydrocharis morsus-ranae*, natomiast warstwę podwodną — *Lemna trisulca*, *Myriophyllum spicatum* i *Elodea canadensis*. Skupienia poszczególnych gatunków rzęs i spirodeli wielokorzeniowej uznawane są przez niektórych badaczy za odrębne asocjacje (5).

2. *Charetum vulgaris* (tab. 1, zdj. 4-5). Występuje w dużych torfiarkach (w pobliżu szerokiej grobli) w N części Uroczyska Jezioro. Głębokość wody, na jakiej spotyka się to zbiorowisko, waha się od 40 do 70 cm. Podłoże jest dość silnie zamulone, z warstwą osadów organicznych. *Chara vulgaris* tworzy zwarte, podwodne płyty (80% pokrycia), w których domieszkę stanowią *Elodea canadensis* oraz *Lemna trisulca*, rzadziej *Myriophyllum spicatum*.

Tab. 1. Skład florystyczny zespołów z klas:
Floristic composition of the associations from the classes:
Lemnetea, *Charetea*, *Potamogetonetea*

Numer zespołu No. of association	1		2		3		4		5		6	
Pokrycie warstwy zielnej c w % Cover of herb-layer c in %	80	100	80	100	70	90	100	100	80	100	90	80
Numer zdjęcia No. of record	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. <i>Lemno-Spirodeletum polyrrhizae</i> :												
<i>Lemna trisulca</i>	7	2	+	+	+	1	.	.	.	.	.	.
<i>Lemna minor</i>	2	6	2	.	3	+	+	+	.	.	.	.
<i>Spirodela polyrrhiza</i>	+	2	5	.	.	1	2	+	+	.	.	.
2. <i>Charetum vulgaris</i> :												
<i>Chara vulgaris</i>	.	.	.	8	5	.	.	.	.	.	.	.
3. <i>Ceratophylletum demersi</i> :												
<i>Ceratophyllum demersum</i>	.	+	+	+	.	7	.	.	.	.	.	.
Potamogetonion:												
<i>Elodea canadensis</i>	.	+	.	2	2	2	.	.	.	.	.	.
<i>Myriophyllum spicatum</i>	+	.	+	.	+	.	.	.	.	.	.	.
4. <i>Hydrocharitetum morsus-ranae</i> :												
<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	1	.	1	.	+	5	2	1	.	.	.	.
<i>Stratiotes aloides</i>	+	.	.	.	.	.	8	8	5	8	1	.
5. <i>Nupharo-Nymphaetum albae</i> :												
<i>Nymphaea alba</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	+	7	5	.
Nymphaeion:												
<i>Potamogeton natans</i>	.	.	.	.	.	.	3	+	1	+	.	.
<i>Nymphaea candida</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6. <i>Hottonietum palustris</i> :												
<i>Hottonia palustris</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7
Potamogetonetea:												
<i>Utricularia vulgaris</i>	+	.	.	.	.	.	.	+	1	.	1	.
Phragmitetea:												
<i>Typha latifolia</i>	+	.	.	.	.	.	.	.	.	2	+	1
<i>Typha angustifolia</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	+	1	.	1
<i>Carex pseudocyperus</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	+
<i>Carex rostrata</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	2
Gatunki sporadyczne (Sporadic species):												
Phragmitetea: zdj.1 - <i>Phalaris arundinacea</i> +, <i>Veronica anagallis-aquatica</i> +, zdj.9 - <i>Sparganium ramosum</i> +, zdj.10 - <i>Equisetum fluviatile</i> +, <i>Rorippa amphibia</i> +, <i>Cicuta virosa</i> +, <i>Alisma plantago-aquatica</i> +, <i>Lysimachia thyrsiflora</i> +, zdj.11 - <i>Hippuris vulgaris</i> 1, zdj.12 - <i>Scirpus lacustris</i> +, zdj. 14 - <i>Carex elata</i> +, <i>Rumex hydrolapathum</i> +.												
Gatunki towarzyszące (Accompanying species): zdj.10 - <i>Mentha aquatica</i> +, zdj.14 - <i>Symphitum officinale</i> +, <i>Stellaria palustris</i> +.												

3. *Ceratophylletum demersi* (tab. 1, zdj. 6). Na omawianym terenie zespół rogatka sztywnego spotyka się dość często. Jeden z najlepiej wykształconych płatów zajmuje środek torfianki zarastającej od brzegów *Potentilla palustris* i *Typha latifolia*. *Ceratophyllum demersum* (o pokryciu 70%) rośnie razem z *Elodea canadensis* oraz rzęsami, głównie z *Lemna minor*. Woda o głębokości ok. 40 cm była tam czysta mimo mulistego i grząskiego dna.

4. *Hydrocharitetum morsus-ranae* (tab. 1, zdj. 7-11). Płaty osoki aloesowatej i żabiścieku pływającego opanowują zwykle stare torfianki. Głębokość wody w czasie badań nie przekraczała 50 cm, dno zaś było grząskie,

pokryte warstwą rozwodnionego torfu. Zespół buduje najczęściej *Stratiotes aloides* (osiągający 80% pokrycia) z większą lub mniejszą domieszką *Hydrocharis morsus-ranae*. Rzadko dominuje żabiściek, któremu towarzyszą inne rośliny pływające, jak: *Potamogeton natans*, *Lemna minor* i *Spirodela polyrrhiza*. W płatach z panującą osoką (wariant z tym gatunkiem) występuje *Utricularia vulgaris*, a w jednej z torfianek — również *Hippuris vulgaris*. Inne gatunki towarzyszące to rośliny przenikające pojedynczo z sąsiednich fitocenzoz. W bezpośrednim kontakcie z płacami opisywanego zespołu, ale w miejscach głębszych, występuje *Nupharo-Nymphaeetum albae*.

5. *Nupharo-Nymphaeetum albae* (tab. 1, zdj. 12–13). Płaty omawianego zespołu zajmują niewielką powierzchnię (po ok. 15 m²) w torfiankach środkowej i północnej części Uroczyska Jezioro. Głębokość wody w czasie badań wahała się od kilkudziesięciu centymetrów do ponad 1 m. W zespole dominuje *Nymphaea alba* osiagający 70% pokrycia (wariant z tym gatunkiem). Towarzyszą mu nielicznie *Stratiotes aloides*, pojedynczo — *Nymphaea candida*, *Carex pseudocyperus* oraz pałki: *Typha angustifolia* i *T. latifolia*.

6. *Hottonietum palustris* (tab. 1, zdj. 14). Na terenie projektowanego rezerwatu jest to zespół rzadki. Zanotowano zaledwie dwa płaty o powierzchni kilku metrów kwadratowych — jeden w rowie od strony zachodniej uroczyska, drugi (mniejszy) w starej torfiance w części północnej. W zespole dominuje okrzemka bagienna (70% pokrycia) z nielicznym udziałem *Carex pseudocyperus*, *C. elata*, *Stellaria palustris*, rzadziej innych roślin. Głębokość wody w rowie sięgała 40 cm.

B. Zbiorowiska szuwarowe z klasy *Phragmitetea*

7. *Scirpetum lacustris* (tab. 2, zdj. 15). Zespół oczeretu jeziornego zajmuje kilkanaście metrów kwadratowych powierzchni w jednym z „młodszych” wyrobisk torfu w środkowej części Uroczyska Jezioro (w pobliżu drogi). *Scirpus lacustris* osiąga 60% pokrycia. Towarzyszą mu gatunki z klasy *Phragmitetea*, jak: *Oenanthe aquatica*, *Rumex hydrolapathum*, *Typha latifolia*, *T. angustifolia* i inne. W sąsiedztwie występuje piękny płat *Nupharo-Nymphaeetum albae*.

8. *Typhetum angustifoliae* (tab. 2, zdj. 16–17). Zanotowano zaledwie dwa płaty zespołu: w środkowej i północnej części projektowanego rezerwatu. W „młodszej”, głębokiej torfiance sąsiaduje ze zbiorowiskami roślin wodnych zanurzonych i o liściach pływających (*Nupharo-Nymphaeetum albae*, *Ceratophyllum demersum*), w starym wyrobisku torfu zaś (zdj. 17) wypierany jest przez zbiorowiska turzycowe i zaroślowe (*Caricetum rostratae*, *C. appropinquatae*, *Salicetum pentandro-cinereae*). W obydwu płatach dominuje *Typha*

wielką domieszką *Phalaris arundinacea*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria* i kilku innych gatunków.

11. *Typhetum latifoliae* (tab. 2, zdj. 21–23). Zespół wykształca się dość często, głównie w N części Uroczyska Jezioro. Zajmuje stare wyrobiska torfu o powierzchni od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów kwadratowych. Tworzy go *Typha latifolia* (o pokryciu 50–70%) z licznym udziałem *Potentilla palustris* (do 40% pokrycia), *Carex rostrata*, rzadziej *Thelypteris palustris* czy *Stratiotes aloides*.

12. *Oenanthro-Rorippetum* (tab. 2, zdj. 24). Na badanym terenie zbiorowisko to rozwija się na bardzo małych powierzchniach przy brzegach dolów potorfowych, zawsze na podłożu grząskim, pokrytym materią organiczną. Budują go dwa gatunki charakterystyczne (*Oenanthe aquatica* i *Rorippa amphibia*), z których jeden zwykle dominuje w płacie. Wariant z *Oenanthe aquatica* reprezentuje zdj. 24. Pod względem ekologicznym zespół ten znajduje się w strefie przejścia od zbiorowisk wodnych z klas *Lemnetea* i *Potamogetonetea* do szuwarowych z klasy *Phragmitetea*. Znajduje to potwierdzenie w składzie florystycznym badanych płatów.

13. *Glycerietum maximae* (tab. 2, zdj. 25). Szuwar z dominującą *Glyceria maxima* (pokrycie 50%) w Uroczysku Jezioro kontaktuje się najczęściej z *Typhetum latifoliae*, rzadziej z *Oenanthro-Rorippetum*. Jego płyty o powierzchni od kilku do kilkudziesięciu metrów kwadratowych występują w „młodszych” torfiarkach w środkowej części projektowanego rezerwatu. Są zwykle 2-, 3-warstwowe. Najwyższą warstwę buduje mianina inielec, niższą — gatunki szuwarowe i łąkowe (np. *Lysimachia vulgaris*), najniższą — rośliny wodne.

14. *Thelypteridi-Phragmitetum* (tab. 2, zdj. 26–28). Dość duże płyty zespołu występują w NE części projektowanego rezerwatu, w starych, zarosniętych dolach potorfowych. Gatunkiem dominującym i zarazem charakterystycznym (12) jest *Thelypteris palustris* (50–70% pokrycia). W niektórych fitocenozach występuje znaczna domieszka turzyc, głównie *Carex paniculata* i *C. rostrata*, w innych — pałek: *Typha latifolia*, rzadziej *T. angustifolia* oraz *Potentilla palustris*. Najstarsze wyrobiska torfu oprócz narecznicy błotnej opanowują krzewy *Salix cinerea*, *Frangula alnus*, *Betula pendula*, z roślin zielnych zaś w większej ilości występują *Rubus caesius* i *Calamagrostis canescens*. Fitocenozy te znajdują się w końcowym stadium rozwoju omawianego zespołu. Z Lubelszczyzny asocjację tę opisano stosunkowo niedawno (6).

15. *Cicuto-Caricetum pseudocyperi* (tab. 2, zdj. 29). Na badanym terenie jest to zespół rzadki, mimo że gatunki w nim występujące, tj. *Cicuta virosa* i *Carex pseudocyperus*, notowano dość często zarówno w zarastających dolach potorfowych, jak i w rowach melioracyjnych, najczęściej wśród

Caricetum rostratae. Fitocenozy te są podtopione prawie przez cały sezon wegetacyjny.

16. *Caricetum paniculatae* (tab. 2, zdj. 30). Na terenie Uroczyska Jezioro szuwar turzycy prosowej jest zespołem rzadkim. Najlepiej wykształcił się w jego północnej części, na obrzeżach jednej z torfianek. Sąsiaduje z *Caricetum rostratae* z dominującym *Menyanthes trifoliata*. Tworzą go duże kępy *Carex paniculata* (pokrycie 60%), między którymi rośnie *Oenanthe aquatica*, *Mentha aquatica*, *Epilobium palustre* i inne gatunki szuwarowe. Z terenu Lubelszczyzny podawany jest dość rzadko (6, 9).

17. *Caricetum rostratae* (tab. 2, zdj. 31–36). Zespół ten zajmuje stare wyrobiska torfu o powierzchni od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów kwadratowych, głównie w NE części projektowanego rezerwatu. Jest tu najczęściej występującym zbiorowiskiem szuwarowym. Tworzą go skupienia *Carex rostrata* o pokryciu 20–30%. W większości płatów nad turzycą dzióbkwatą przeważa *Potentilla palustris* (pokrycie 40–70%) lub *Menyanthes trifoliata* (pokrycie 40–50%), co pozwoliło na wyróżnienie wariantów z tymi gatunkami. W domieszce prawie zawsze występują: *Typha latifolia*, *Lythrum salicaria* i *Lysimachia vulgaris*. Zanotowano tu też gatunki chronione i rzadkie na Lubelszczyźnie, jak: *Drosera rotundifolia*, *Dactylorhiza incarnata*, *D. majalis*, *Cirsium canum* i *Triglochin palustre*. Zwarty kobierzec tworzą także mszaki, a szczególnie torfowce (do 30% pokrycia). Poziom wody gruntowej w badanych płatach utrzymywał się na głębokości 10–30 cm.

18. *Caricetum elatae* (tab. 2, zdj. 37–38). Szuwar turzycy sztywnej wykształcił się w postaci małych płatów w N i NE części Uroczyska Jezioro. Ma budowę kępkowo-dolinkową. Głównym składnikiem zespołu jest *Carex elata*, osiagająca 80% pokrycia. Towarzyszą jej inne gatunki, jak: *Lythrum salicaria*, *Lysimachia vulgaris*, *Potentilla palustris*, *Stellaria palustris* oraz mech — *Calliergon giganteum*. Ze względu na kępiastą strukturę i stosunkowo duże podtopienie łąki zajętej przez to zbiorowisko przeważnie się nie kosi.

19. *Caricetum appropinquatae* (tab. 2, zdj. 39–40). Zanotowano zaledwie dwa płaty zespołu, w zarośniętych dołach potorfowych — w środkowej i NE części Uroczyska Jezioro. Obydwa występują w sąsiedztwie *Caricetum rostratae*. Gatunkiem dominującym w nich jest *Carex appropinquata* (pokrycie 60–70%). W płacie reprezentowanym przez zdj. 40 dość licznie występuje *Hippuris vulgaris* (20% pokrycia), *Typha latifolia* i inne gatunki z klasy *Phragmitetea*, w drugim zaś — *Equisetum palustre* i *Sphagnum fallax* (30% pokrycia). Płat drugi poprzez nieznaczny udział zarośli wierzbowo-brzozowych nawiązuje do wariantów zaroślowego i z *Carex rostrata*, opisanych przez Fijałkowskiego i Chojuacką-Fijałkowską (6).

20. *Caricetum gracilis* (tab. 2, zdj. 41). Szuwar turzycy zaostrzonej jest zbiorowiskiem dominującym w strefie ochronnej projektowanego rezerwatu, głównie na łąkach kośnych od strony zachodniej, natomiast w Uroczysku Jezioro największy płat (o powierzchni kilku arów) występuje w jego SW części. Jest to zbiorowisko wielogatunkowe. Najobficiej występuje w nim *Carex acuta* (80% pokrycia), w domieszcze zaś — liczne gatunki łąkowe, jak: *Caltha palustris*, *Lythrum salicaria* i *Prunella vulgaris*. Z rzadkich roślin dość licznie występują tu *Dactylorhiza incarnata* i *Cirsium canum*.

21. *Phalaridetum arundinaceae* (tab. 2, zdj. 42). Mały płat mozgi trzcinowatej (o powierzchni kilku metrów kwadratowych) występuje nad „Rowem Mokrym” w SE części Uroczyska Jezioro. Razem z *Phalaris arundinacea* (o pokryciu 90%) rosną: *Glyceria maxima*, *Lythrum salicaria*, *Carex acuta* i *Alopecurus pratensis*. Zespół ten jest częściej spotykany w strefie ochronnej projektowanego rezerwatu, głównie na łąkach Kępki.

C. Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*

22. *Scirpetum silvatici* (tab. 3, zdj. 43). Zanotowano tylko jeden płat tego zespołu o powierzchni ok. 30 m² w E części Uroczyska Jezioro. Gatunek charakterystyczny, tj. *Scirpus sylvaticus*, osiąga 70% pokrycia, a towarzyszą mu liczne rośliny łąkowe, jak: *Cirsium palustre*, *Alopecurus pratensis*, *Lathyrus pratensis*, *Poa pratensis*, *Ranunculus acer* i inne.

23. *Epilobio-Juncetum effusi* (tab. 3, zdj. 44). Zbiorowisko z dominującym sitem rozpięchłym wykształciło się w N części Uroczyska Jezioro — na jego obrzeżach użytkowanych jako pastwiska. *Juncus effusus* osiąga 80% pokrycia. Znaczną domieszkę tworzą *Deschampsia caespitosa*, *Stellaria palustris*, *Epilobium palustre* i *Holcus lanatus*, a więc rośliny wskazujące na przesuszenie i zakwaszenie górnych warstw gleby. Poziom wód gruntowych występuje tu na głębokości ok. 50 cm.

24. *Deschampsietum caespitosae* (tab. 3, zdj. 45–46). Zespół wykształcił się na obrzeżu Uroczyska Jezioro od strony wschodniej. Teren jest tu lekko wyniesiony, a łączki — wypasane. Gatunkiem dominującym i charakterystycznym asocjacji jest *Deschampsia caespitosa* (ok. 50% pokrycia), któremu towarzyszą małe płaty *Achillea millefolium*, *Cirsium arvense*, *Eupatorium cannabinum*, *Holcus lanatus*, *Mentha arvensis* i *Lysimachia vulgaris*. Znaczną domieszkę tworzy również *Festuca rubra*, omawiany bowiem zespół przeplata się mozaikowo z *Poo-Festucetum rubrae*. Badane płaty związane są z siedliskami zdegradowanymi.

25. *Poo-Festucetum rubrae* (tab. 3, zdj. 47). Jest to zespół pokrywający szeroką drogę między torfiankami oraz miejsca wyniesione na łączkach, głównie w NW części badanego terenu. Jest pospolitym zespołem na łakach kośnych w strefie ochronnej projektowanego rezerwatu (szczególnie w zachodniej części). Wykształca się na przesuszonych glebach torfowo- lub mułowo-murszowych o odczynie pH w H_2O w zakresie 4,8–5,5 (ryc. 3). Poziom wód gruntowych występuje na głębokości ok. 70 cm. Zespół charakteryzuje liczne występowanie *Poa pratensis* i *Festuca rubra* (łącznie 30–60% pokrycia). W domieszcze rosną przede wszystkim rośliny z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*, jak: *Chrysanthemum leucanthemum*, *Centaurea jacea*, *Cerastium holosteoides* i *Rumex acetosa*. W zdj. 47 wykonanym przy NW granicy rezerwatu (ok. 5 m od rowu) zwraca uwagę duży udział (60% pokrycia) *Briza media* (wariant z tym gatunkiem) oraz *Dactylorhiza incarnata*.

D. Zbiorowiska niskotorfowiskowe i zaroślowe

26. *Carici-Agrostietum caninae* (tab. 3, zdj. 48–49). Największe płaty tego zespołu zanotowano w NE części Uroczyska Jezioro, w sąsiedztwie *Caricetum rostratae*, *Deschampsietum caespitosae* i *Salicetum pentandro-cinereae*. Zajmuje on siedliska wilgotne, o słabo zaznaczającej się oscylacji wód gruntowych. W jego budowie największy udział mają rośliny z klasy *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (7 gat.), tj. *Carex nigra* (30% pokrycia), *Eriophorum angustifolium* (20%), *Carex flava* (10%). W niektórych płatach przewagę nad nimi uzyskuje *Carex panicea* (40% pokrycia), dlatego wyróżniono wariant z tym gatunkiem. Domieszkę stanowią głównie rośliny łąkowe, jak: *Cirsium palustre*, *Lysimachia vulgaris*, *Rhinanthus angustifolius* ssp. *grandiflorus*. W jednym z badanych płatów zanotowano też kilkanaście okazów *Dactylorhiza incarnata*.

27. Zbiorowisko z *Calamagrostis canescens* (tab. 3, zdj. 50). W sąsiedztwie *Caricetum rostratae* i zarośli *Salicetum pentandro-cinereae* w NE części badanego terenu występuje spory płat trzcinnika lancetowatego (pokrycie 80%). Nielicznie towarzyszą mu gatunki szuwarowe i łąkowe, jak: *Epilobium palustre*, *Galium palustre*, *Carex rostrata*, *Lythrum salicaria*. Trudno ustalić przynależność systematyczną omawianego zbiorowiska. Jest ono pewnego rodzaju wariantem zespołu *Salicetum pentandro-cinereae* lub wariantem zespołu szuwarowo-łąkowego. Podobne płaty opisuje Podbielkowski (14), nie ustalając przynależności systematycznej zbiorowiska.

28. *Salicetum pentandro-cinereae* (tab. 3, zdj. 51). Liczne wyrobiska torfu, szczególnie w E części Uroczyska Jezioro, poprzedzielane są pasami zarośli wierzbowo-kruszynowych z udziałem głównie *Salix cinerea*, *Frangula*

Tab. 3. Skład florystyczny zespołów z klas:
 Floristic composition of the associations from the classes:
Molinio-Arrhenatheretea Scheuchzerio-Caricetea fuscae i (and) *Alnetea glutinosae*

Numer zespołu No. of association	22	23	24	25	26	27	28
Pokrycie warstwy krzewów b w % Cover of shrub-layer b in %	1	1	1	1	1	1	90
Pokrycie warstwy zielnej c w % Cover of herb-layer c in %	100	100	100	100	100	100	30
Pokrycie warstwy mchów d w % Cover of moss-layer d in %	1	1	1	1	1	1	1
Numer zdjęcia No. of record	43	44	45	46	47	48	49
22. <i>Scirpetum silvatici</i> :							
<i>Scirpus sylvaticus</i>	7	.	.	.	.	.	.
23. <i>Epilobio-Juncetum effusi</i> :							
<i>Juncus effusus</i>	.	8	.	.	.	.	.
<i>Epilobium palustre</i>	.	+	.	.	.	.	.
24. <i>Deschampsietum caespitosae</i> :							
<i>Deschampsia caespitosa</i>	.	+	5	5	.	+	.
<i>Calthion i Molinietales</i> :							
<i>Cirsium palustre</i>	.	.	.	.	1	.	.
<i>Lythrum salicaria</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Lysimachia vulgaris</i>	.	.	1	.	.	2	.
<i>Equisetum palustre</i>	.	.	.	.	.	1	.
<i>Caltha palustris</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Myosotis scorpioides</i>	.	.	.	.	.	.	.
25. <i>Poo-Festucetum rubrae</i> :							
<i>Festuca rubra</i>	.	.	2	.	2	.	.
<i>Poa pratensis</i>	.	.	.	1	.	.	.
<i>Arrhenatheretalia</i> :							
<i>Chrysanthemum leucanthemum</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Dactylis glomerata</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Lotus corniculatus</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Geranium pratense</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Taraxacum officinale</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Molinio-Arrhenatheretea</i> :							
<i>Holcus lanatus</i>	.	.	.	1	.	.	.
<i>Ranunculus acer</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Centaurea jacea</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Achillea millefolium</i>	.	.	1	.	.	.	.
<i>Plantago lanceolata</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Stellaria graminea</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Rumex acetosa</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Cerastium holosteoides</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Briza media</i>	.	.	.	6	.	.	.
<i>Alopecurus pratensis</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Lathyrus pratensis</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Rhinanthus angustifolius</i> ssp. <i>grandiflorus</i>	.	.	.	.	1	.	.
<i>Festuca pratensis</i>	.	.	.	.	.	.	.
26. <i>Carici-Agrostietum caninae</i> :							
<i>Agrostis canina</i> var. <i>stolonifera</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Caricetalia fuscae i Scheuchzerio-</i> <i>Caricetea fuscae</i> :							
<i>Potentilla palustris</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Stellaria palustris</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Carex nigra</i>	.	.	.	.	3	1	.
<i>Eriophorum angustifolium</i>	.	.	.	.	.	2	.
<i>Juncus articulatus</i>	.	.	.	.	.	.	.
<i>Carex flava</i>	.	.	.	.	1	.	.
<i>Triglochin palustre</i>	.	.	.	.	.	.	.
28. <i>Salicetum pentandro-cinereae</i> :							
<i>Salix cinerea</i> b	.	.	.	x	.	.	6
<i>Salix cinerea</i> c	.	.	.	.	.	.	.
<i>Frangula alnus</i> b	.	.	.	x	.	.	3
<i>Alnetea glutinosae</i> :							
27. <i>Calamagrostis canescens</i>	.	.	.	.	.	.	8
<i>Lycopus europaeus</i>	.	.	.	.	.	.	.

Ciąg dalszy tab. 3 — Table 3 continued

Nr zdjęcia No. of record	43	44	45	46	47	48	49	50	51
Towarzyszące - Accompanying species:									
<i>Urtica dioica</i>	+	.	+	.	.	.	.	.	.
<i>Mentha arvensis</i>	.	+	.	1	.	.	.	.	.
<i>Equisetum fluviatile</i>	r	.	.	.	.	.	+	.	.
<i>Galium palustre</i>	.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Potentilla anserina</i>	.	+	+	.	+	+	.	.	.
<i>Eupatorium cannabinum</i>	.	.	.	2	.	1	+	.	+
<i>Orchis incarnata</i>	.	.	.	.	+	.	.	.	.
<i>Carex panicea</i>	.	.	.	.	.	3	4	.	.
<i>Scutellaria galericulata</i>	.	.	.	.	.	+	.	.	.
<i>Aulacomium palustre</i> d	.	.	.	.	.	.	+	.	.
Gatunki sporadyczne (Sporadic species):									
Zdj.45 - <i>Cirsium arvense</i> 2, <i>Equisetum pratense</i> +,									
zdj.47 - <i>Betula pendula</i> b +, <i>Potentilla reptans</i> +,									
<i>Arabis arenosa</i> +, <i>Danthonia decumbens</i> +, zdj.49 -									
<i>Mentha aquatica</i> +, <i>Potentilla erecta</i> +, zdj.50 -									
<i>Carex rostrata</i> +, <i>Lysimachia thyrsiflora</i> +, zdj.51									
- <i>Rubus idaeus</i> 2, <i>Galium aparine</i> +.									

alnus, *Betula pendula* i *B. pubescens*, rzadziej z domieszką *Viburnum opulus*, *Populus tremula*, *Salix rosmarinifolia* i *Betula humilis*. Krzewy osiągają miejscami 90% zwarcia. Luki między nimi wypełniają zazwyczaj: *Rubus idaeus*, *Eupatorium cannabinum*, *Lysimachia vulgaris*, *Galium aparine*, *Urtica dioica* i *Lycopus europaeus*, rzadziej inne gatunki szuwarowe i łąkowe.

WYNIKI BADAŃ

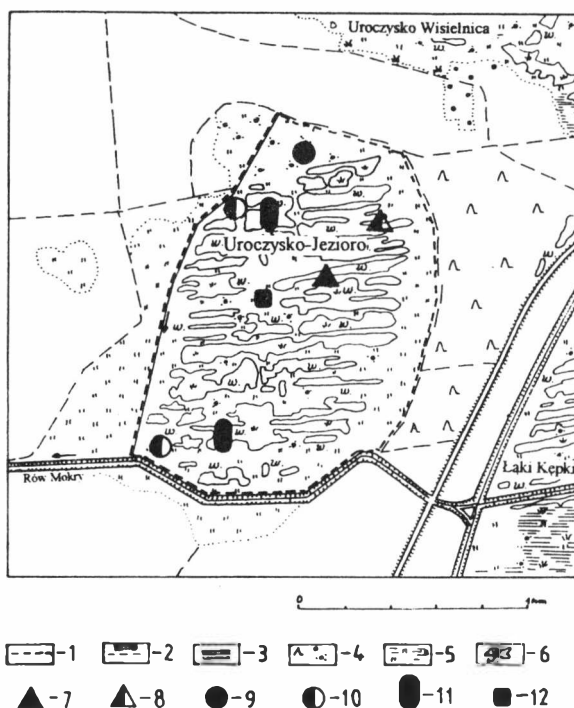
W wyniku badań geobotanicznych przeprowadzonych na terenie projektowanego rezerwatu Uroczysko Jezioro koło Dorohucz wyróżniono 27 zespołów i 1 zbiorowisko roślinne (o nie ustalonej bliżej randze fitosocjologicznej), grupując je w 7 klasach, 8 rzędach i 11 związkach. W obrębie zespołów wyróżniono 9 wariantów. Poszczególne zbiorowiska opisano pod względem składu florystycznego i warunków siedliskowych. Zwrócono również uwagę na ich rozmieszczenie w terenie.

Opisane zbiorowiska zajmują gleby hydrogeniczne bagienne i pobagienne wytworzone z torfu turzycowiskowego (profil I, odkrywki 1-3).

Większość z wyróżnionych zespołów uchodzi za pospolite, opisywane z pobliskiej doliny Wieprza (9) i z różnych części Lubelszczyzny (np. 4, 6). Do rzadko notowanych w woj. lubelskim, a występujących na badanym terenie należą: *Nupharo-Nymphaeetum albae* (z *Nymphaea alba*), *Hottonietum palustris*, *Thelypteridi-Phragmitetum*, *Caricetum paniculatae* i *Caricetum appropinquatae*.

W czasie badań florystycznych stwierdzono w Uroczysku Jezioro występowanie 192 gat. roślin naczyniowych i 13 gat. mszaków. Spośród nich 22 gat. to rośliny objęte ochroną całkowitą lub częściową oraz rzadkie regionalnie albo w skali kraju.

Na szczególną uwagę zasługują: jedyne na terenie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego i jego strefy ochronnej stanowisko rosziczki — *Drosera rotundifolia*, liczne okazy storczyków: *Dactylorhiza incarnata*, *D. majalis* i *Platanthera bifolia*, grzybienię: *Nymphaea alba* i *N. candida*, po 2 stanowiska *Hottonia palustris* i *Hippuris vulgaris*, *Betula humilis* i *Cirsium canum*. Bardzo licznie występują też: *Utricularia vulgaris*, *Triglochin palustre*, *Menyanthes trifoliata*, *Lysimachia thyrsiflora* i *Ranunculus lingua*. Rozmieszczenie niektórych rzadkich gatunków w terenie ilustruje ryc. 4.

Ryc. 4. Rozmieszczenie stanowisk kilku rzadkich i chronionych gatunków roślin w Uroczysku Jezioro; 1 — granice projektowanego rezerwatu, 2 — drogi, 3 — rowy, 4 — lasy i zarośla, 5 — łąki i pastwiska, 6 — doliny potorfowe, 7 — *Betula humilis*, 8 — *Drosera rotundifolia*, 9 — *Platanthera bifolia*, 10 — *Dactylorhiza incarnata* i *D. majalis*, 11 — *Nymphaea alba* i *N. candida*, 12 — *Cirsium canum*

Distribution of localities of some rare and protected plant species in Uroczysko Jezioro; 1 — borders of the planned reservation, 2 — roads, 3 — ditches, 4 — forests and brushwood, 5 — meadows and pastures, 6 — peat ditches, 7 — *Betula humilis*, 8 — *Drosera rotundifolia*, 9 — *Platanthera bifolia*, 10 — *Dactylorhiza incarnata* and *D. majalis*, 11 — *Nymphaea alba* and *N. candida*, 12 — *Cirsium canum*

PIŚMIENNICTWO

1. Borowiec S.: Torfowiska Regionu Lubelskiego. Wydawn. Lub. Tow. Nauk., Lublin 1990.
2. Braun-Blanquet J.: Pflanzensoziologie. 2. Aufl., Wien 1951.
3. Chałubińska A., Wilgat T.: Podział fizjograficzny województwa lubelskiego. [w:] Przewodnik V Ogólnopolskiego Zjazdu PTG. Lublin 1954.
4. Fijałkowski D.: Szata roślinna Polesia Lubelskiego. [w:] Polesie Lubelskie. Materiały z sesji naukowej PTG. Pod red. T. Wilgata. Wydawn. Lubelskie, Lublin 1959.
5. Fijałkowski D.: Zespoły roślinne Lubelszczyzny. Wydawn. UMCS, Lublin 1991.
6. Fijałkowski D., Chojnacka-Fijałkowska E.: Zbiorowiska z klas *Phragmitetea*, *Molinio-Arrhenatheretca* i *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* w makroregionie lubelskim. Rocz. Nauk. Roln., seria D 217, 1-414 (1990).
7. Jasiewicz A.: Nazwy gatunkowe roślin naczyniowych flory polskiej. *Fragm. Flor. et Geobot.* 30 (3), 217-285 (1986).
8. Lubliner-Mianowska K.: Wskazówki do badania torfu. Metody geobotaniczne, polowe i laboratoryjne. PWT, Katowice 1951.
9. Łuczycka-Popiel A.: Zbiorowiska roślinne projektowanego zbiornika wodnego Oleśniki w dolinie Wieprza. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C* 45, 277-317 (1990).
10. Łuczycka-Popiel A.: O potrzebie ochrony Uroczyska Jezioro koło Dorohuczy w województwie lubelskim. *Chrońmy przyr. ojcz.* 49 (4), 78-81 (1993).
11. Maruszczak H.: Zagadnienie genezy i wieku przelomu Wieprza pod Łęczną. [w:] Przewodnik XII Ogólnopolskiego Zjazdu PTG. Lublin 1974.
12. Matuszkiewicz W.: Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN, Warszawa 1982.
13. Ochrya R., Szmajda P.: An Annotated List of Polish Mosses. *Fragm. Flor. et Geobot.* 24 (1), 93-145 (1978).
14. Podbielkowski Z.: Zarastanie dolów potorfowych. *Monogr. Bot.* 10 (1), 1-144 (1960).
15. System obszarów chronionych województwa lubelskiego. Praca zbior. pod red. T. Wilgata. Wydawn. UMCS, TWWP, LFOŚN, Lublin 1992.
16. Wilgat T., Michalczyk Z., Paszczyk J.: Płytkie wody podziemne w obszarze związanym z centralnym rejonem Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Wydawn. UMCS, Lublin 1984.
17. Zinkiewicz W., Zinkiewicz A.: Atlas klimatyczny województwa lubelskiego za lata 1951-1960. Lub. Tow. Nauk., Lublin 1975.

SUMMARY

The paper presents results of geobotanical investigations carried out in the planned peatbog reservation Uroczysko Jezioro near Dorohucza in the Lublin voivodeship, which is situated in the protection zone of the Wieprz River Landscape Park (Nadwieprzański Park Krajobrazowy). It covers the area of differentiated habitat, upon which many rare and protected species of fauna and flora occur, as well as interesting plant communities.

Based on 51 phytosociological records made by the modified Braun-Blanquet's method, there were differentiated 27 associations and 1 plant community of unknown phytosociological position (Tab. 1–3). Within these associations 9 variants have been distinguished.

The communities were described in respect of floristic composition and habitat conditions. They cover hydrogenic boggy and post-boggy soil formed of sedge peat (Figs 2 and 3).

Nupharo-Nymphaeetum albae (with *Nymphaea alba*, *Hottonietum palustris*, *Thelypteridi-Phragmitetum*, *Caricetum paniculatae* and *Caricetum appropinquatae* belong to the most interesting associations.

In the planned reservation there were found 22 rare plant species, protected either in the particular region or in the whole country. The localities of some of them were shown in Figure 4. Those deserving special attention are the following: the locality of *Drosera rotundifolia*, which is the only one upon the territory of the Wicprz River Landscape Park and of its protection zone, on each territory 2 localities of *Hottonia palustris* and *Hippuris vulgaris*, numerous specimens of *Nymphaea alba* and *N. candida*, *Dactylorhiza incarnata* and *D. majalis*, *Platanthera bifolia*, *Betula humilis*, *Cirsium canum*, *Utricularia vulgaris*, *Triglochin palustre*, *Menyanthes trifoliata* and *Ricciocarpus natans*.